

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Égészévre	12 .			Debrecen, Csepő-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre	5 .			
Égészévre	20 .			

A nagy válság.

— febr. 6.

Andrássy Gyula gróf ma estig befejezi az országgyűlési pártok vezérével folytatott tanácskozásokat és holnap Bécsbe utazik, hogy jelentést tegyen a királynak.

A helyzet kezd tisztulni. Legalább annyiban hogy a kibontakozás utjáról a homály egyre jobban oszlik és az összes mértékadó politikai tényezők meggyőződése abba az irányba tereli a válság megoldását, hogy a szabadelvű párton kívül a szövetkezett ellenzék fegyverbarátságának igénybe vételével kell kormányt alakítani s a parlament alkotó képességét helyreállítva a sürgős állami ügyeket elintézni.

A nagy válság közjogi kérdései, az új pártalakulások majd csak azután kerülnek napirendre, a mikor a jogfolytonosság, a törvényes rend és az alkotmányos szervek zavartalan vérkeringése helyreállott.

A válság eseményei közül két nevezetes jelenség emelkedik ki. Az egyik az a történelmi fontosságú tény, hogy a király kihallgatásra hívja Kossuth Ferencet és 1867 óta először megismeri a legilletékesebb magyarázat és felvilágosítás kíséretében a szabadelvűpárt politikájával ellentétes függetlenségi elveket és ezzel a magyar nép jelentékeny részének, ezuttal immár ugyszólván többségének királyhűséggel összeforrt nemzeti törekvéseit.

A másik nagy dolog az a hír, hogy a szabadelvű párt körében belső válság van kitörőben.

Több szabadelvű párti képviselő — mint nekünk jelentik — értekezletet tartott, a hol az a nézet kerekedett felül, hogy a szabadelvű pártnak azok a tagjai, a kik az önálló vámterület hivei, lépjenek ki a pártkörből és csatlakozzanak mint külön csoport az ellenzéki szövetséghez.

Ezt — így fejtette ki egyik szószólójuk — annál inkább kötelességük most megtenni, mert egyrészt választóiknak ilyen irányban már régebben elkötelezték magukat, másrészt pedig ezzel a lépésükkel hozzájárulnának a helyzet tisztázásához és erősíteni a kormány alakításra hivatott többséget.

Erről a mozgalomról illetékes forrásból nem kaptunk ugyan felvilágosítást, de a szabadelvű párt küszöbön álló ketté szakadásának híre olyan helyről jutott el hozzánk, hogy annak megbízhatóságában kételkedni nincs okunk.

Mindenesetre tény, hogy a helyzet kezd tisztázódni s remélhető a békés kibontakozás.

Kossuth Ferenc Bécsben.

Andrássy holnap Bécsben lesz és még ezen a héten újabb királyi kihallgatások következnek. Andrássy Gyula gróf, mint nekünk jelentik, *Wekerle Sándor*, *Szell Kálmán*, *Bánffy Dezső* báró és *Kossuth Ferenc* meghallgatását fogja a királynak javasolni.

Ennélfogva napi rendre kerül az a nagy esemény, hogy Kossuth Ferenc Bécsbe utazik és megjelenik a Burgban.

Bizonyára történelmi pillanat lesz Kossuth Lajos fiának első találkozója a királlyal.

De ez a jelenet már egyszer megtörtént az apák közt. Kossuth Ferenc *édes atyja* Kossuth Lajos 1848-ban ugyancsak a bécsi Burgban találkozott apostoli királyunk *édes atyjával* Ferenc Károly királyi herceggel.

Válságos volt akkor Magyarország helyzete és Kossuth Lajos fölment Bécsbe, hogy tanácskozzék az uralkodó testvérel, királyunk atyjával.

E nagyfontosságú tárgyalás után Kossuth Lajos visszatért Pestre és 1848. március 31-én a pesti országgyűlésen így nyilatkozott:

E leiratnak két lényeges pontja van, egyik a financia, másik a hadügy. E dolgok elintézésénél egyet sohasem kell felejteni, t. i. hogy mi, egész e percig, a *legtisztább hűség alapján állunk az uralkodóház irányában*, mely Ausztriának is trónján ül, hogy ebből oly kapocs és viszony következik, melynél fogva némi *közös intézkedések* mindaddig kikerülhetetlenek, *míg a pragmatika szankció kapcsa fennáll*. Ha e szempontot, hogy t. i. nem az elszakadás, hanem a pragmatika szankció terén állunk, szem elöl nem tévesztjük, föl fogjuk találni a kellő tájékozást. Ha az említett kapocs nem volna, s a magyar király Budán laknék, akkor természetesen csak mi magunk intézkednénk a civillistáról; de mivel más népek is vannak ugyanazon fejedelem koronája alatt, ezek is járulni fognak a közös költségek fedezéséhez. Ide tartoznak a közös diplomacia költségei s azon katonai testületek ellátása is, melyekről, ha a honvédelem rendszere ki lesz dolgozva, külön fog gondoskodhatni a magyar törvényhozás; de addig, míg az meg nem történt, a *közös elhatásban szükség aránylagos részt vennünk*.

És ugyanekkor így folytatta Kossuth Lajos:

Én egyszerű polgár vagyok, nekem semmi hatalmam, semmi befolyásom nem

volt más, mint amely van azon igazság-ságban, melyet Isten lelkembe oltott. És ime, ilyenek a Gondviselés csodás utai: én egyszerű polgár, néhány óráig azon helyzetben voltam, hogy e kéz döntőleg határozot, az ausztriai trón sorsa fölött és most is, ha azt mondom e leiratra „nem kell” — polgárver folya e szavam után. De mélyen érzem, miként, ha oly alávaló lehetne valaki, hogy keresné az alkalmat a polgárháboru szövétnekét vetni a nemzetbe, oly ropant felelősséget venne magára, melyet a legszigorubb büntetés, a pokol minden kinja sem büntethetne méltóképpen; mert *nem képzelhetni átkosabb, undokabb bünt, mint jétszani a polgárok vérével s egy nemzet nyugalmaival*.

És ugyanekkor Kossuth Lajos így végezte:

Midőn ekként gondolkodom, midőn e nemzet saját sorsa urának látom; midőn látom, hogyha egyik-másik kedvenc eszménk nincs is még e pereben biztosítva, de van lehetőség azokat kivívni: vissza kell borzadnom a polgárvértől!

Vannak mindenféle egyének, kik még pár hét előtt az abszolutizmus hivei voltak, most pedig rajtam tulmennek s én, ki a szabadság olveiert egy életen át küzdöttem, szenvedtem, *mérsékeltbb vagyok náluknál*. De éppen azért hiszem, hogy szavamnak lesz némi hatása, midőn azt kérem, azt remélem, hogy ha a nemzetben van elég erő valóságga érlelni azt, amit e papiroson bir, *tartsa meg az erőnek azon nemes mérsékletét, melyben fekszik a szabadság diadala*.

Ime így beszélt 1848-ban Kossuth Lajos, mikor a bécsi Burgból hara jött.

Azok is nagy és dicső történelmi pillanatok voltak, melyekben Kossuth Lajos a fenti szavakat elmondotta s ha nem követték e szavakat azok az áldásos események, melyek követték volna, oly bűnös kezek munkája volt az, melyekre nemcsak a nemzet mondott átkot, de melyek átkot hoztak a dinasztiaira is. De ime, azok az utak, melyek szétváltak, most a történelem csodás kalauzólása mellett összetalálnak ismét: ötvenhét évvel a Kossuth Lajos fenti nyilatkozata után a Ferenc Károly fia és a Kossuth Lajos fia ugyanott találkoznak, ahol apáik szétváltak. Mindketőjük háta mögött egy hosszú élet tanulsága áll s előttük semmi egyéb, mint a közjó, a trón és a népek közti összhang s a nemzet boldogítása.

NAPI HIREK.

Pótválasztási napló.

Február 10. Szentendre. Fülöpszállás.

Február 11. Pancsova. Kisjenő

Február 14. Budapest IX. Edelény. Szegvár.

Február 16. Bihar. Szilágycseh. Békésesaba.

— **Csiky László ünneplése.** A Csiky László 25 éves színészi pályájának megünneplését rendező bizottság ma délután 5 órakor a városházán *Oláh* Károly színházi felügyelő közművelődési tanácsos elnöklésével ülést tart, melyen előkészítik az ünnep részleteit és megállapítják a február 12-iki jubiláris est teljes sorrendjét.

— **A kis iparosok mozgalma.** A debreceni ipartestület tagjainak egy töredéke, leginkább a csizmadia mozgalmat indítottak az ipartestület elnöksége ellen, melynek megbízatása a múlt év végén lejárt. A közgyűlés a jövő hét csütörtökére van kitűzve és már mozgolódnak. Tegnap délután gyűlésük is volt a csizmadia szinben, melyen *Tokaji* János hentesmester elnökolt. Többek között *Szabó* Endre és *Blaskovics* Mihály erősen támadták a jelenlegi vezetőséget, melyet szerintük műveltebb iparosokkal kell kicserélni, akik az ipartestület érdekeit jobban fogják megvédeni. — Az elnök indítványára azután egy 40 tagú jelölő bizottság alakult, mely kedden este a Törő-féle vendéglőben jelölő gyűlést tart.

Az egész gyűlés alaphangjából azt a következtetést vonjuk le, hogy a kisiparosok ellenszenvé nem az egész vezetőség, hanem kizárólag *Tóth* Kálmán jelenlegi elnök személye ellen irányul, akinek a gyűlésen a szemére lobbantották, hogy a szabadelvűpárt lelkes híve. Az ilyen mozgalom pedig nem egyéb, mint a politizálás elfajulása. *Tóth* Kálmán ugyszólván a megalapítója az ipartestületnek s amióta annak az élén áll, oly magas színvonalra emelte, hogy az első helyet vívta ki magának a magyarországi ipartestületek között. Nem gáncs, hanem az elismerés palmaága illeti meg *Tóth* Kálmánt 6 évi buzgó, önzetlen munkásságáért, mert az elnöki állás, mely annyi munkát és önfeláldozást követel, semmiféle díjazással nem jár. A debreceni iparos osztály csakis önmagát tiszteli meg, ha elnökévé *Tóth* Kálmánt választja meg, mert benne párosul az ész az eréllyel, a műveltség, a tudással, és a pártatlanság az igazságossággal.

— **Csokonai emléke az Erdélyi Irodalmi Társaságban.** Csokonai Vitéz Mihály halálának századik évében az irodalmi körök és társaságok egymásután hódolnak a költő halhatatlan szellemének.

Az Erdélyi Irodalmi Társaság múlt vasárnap, 1905. január 29-én tartotta felolvasó ülést, melyen a körtitkára *Versényi* György emlékezett meg meleg hangon Csokonairól és méltatta költői, irodalmi s tudományos érdemeit. *Versényi* megemlítette a Csokonai-körnek májusra halasztott országos ünnepét is, melyen az Erdélyi Irodalmi Társaság méltó módon fogja magát képviseltetni, annyival is inkább, mert mintegy atyafiságot tartanak Csokonairól, akit a marosvásárhelyi nyelvművelő társaság az Erdélyi Irodalmi Társaságnak ez az elődje annak idején tagjává választott és aki egyik legszebb költeményében a Marosvásárhelyi gondola-

tokban úgy dicsőítette Erdélyt, mint a nyugati kulturának keleti őrszemét.

— **A szinigazgató kárpótlása.** Makó Lajos szinigazgató tudvalevőleg a gázgyári robbanás miatt 3 előadást nem tarthatott meg. A városi tanács úgy kárpótolja Makó Lajost és a bérlőket hogy a rendes időnél három nappal tovább játszhatik májusban. Így a bérlőket lejátszhatja a társulat, bérlőten kívül pedig ugyanis kevés a kára a szinigazgatónak.

— **Betegszállító kocsi.** A városi tanács megbízta tisztii főorvost, hogy 300 korona értékben betegszállító kocsit szerezzen be.

— **Szombathy János meghalt.** Tegnap délután meghalt városunknak egy derék, kedves és rokonszenves alakja, *Szombathy* János rendőrfogalmazó. A városszerte ismert vigkedélyű művelt uriember halála általános részvétet keltet. Már évek óta sorvasztó betegségben szenvedett, pár hónappal ezelőtt ágyba döntötte betegsége és azóta folytonosan súlyosbodott állapota, míg végre tegnap megváltotta szenvedéseitől a halál. Az elhunytat családján kívül kiterjedt nagyszámu előkelő rokonság gyászolja. *Szombathy* János éveken át buzgó, derék munkása volt a debreceni sajtónak is. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. *Szombathy* Jánosné szül. *Hlukovszky* Mária egy amaga, mint gyermekei, édesapja, testvérei, néhai testvéreinek gyermekei, sógora és az összes rokonság nevében a legnagyobb fájdalommal tudatják néhai *Szombathy* János rendőrfogalmazó életének 50-ik, házasságának 23-ik évében történt csendes elhunytát. A megboldogult drága halottunk földi maradványai folyó hó 7-én délután 4 órakor fognak Darabos utca 59-ik számú háznál az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a Kossuth Czepléd utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonságait, barátait, kartársait, jó ismerőseit szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1905. február 5. Gyermekei: *Margit*, *Ida*, *Pál*, *Ferenc*. Édes apja: *Szombathy* István. Testvérei: özv. *Mandák* Józsefné szül. *Szombathy* Mária, *Miskolezy* Istvánné szül. *Szombathy* Ida, *Szombathy* Emilia, *Szombathy* Amália. Néhai testvér gyermekei: *Szombathy* István, *Szombathy* Juliska férjével *Groskó* Györgygyel, *Szombathy* Kálmán, *Szombathy* Maris. Sógora *Miskolezy* István. A temetést *Dankó* M. tem. int. rendezi.

— **Kis színjáték Csokonairól.** *Oláh* Gábor kis színjátéka Csokonai Vitéz Mihályról hatalmasan hódít. Tegnap, tegnap-szlótt újra, díszes kiállítással, szép számu, lelkes közönség előtt adták elő. A kollégium évekerme zsufolásig megtelt. Azok akik, látták, azt mondják, hogy nem tudnak vele betelni. Az a szilaj jókedv, az a tiszta magyar érzés, fajszeretet, ami a csitvári hősök lelkületében minden mesterkéltesség nélkül mutatkozik, nem is csoda, ha annyira meghatja a Csokonaiért lelkesülő debreceni közönséget. Erdeme az ügyes szerzőnek és a lelkes közreműködőknek, a kik együtt méltók az őszinte elismerése.

— **A Syveton-ügy.** Párisból jelentik, hogy a nacionalista párt a főtörvényszékhez felebbezést nyújtott be a párisi törvényszék ama végzése ellen, amelyben kimondja, hogy *Syveton* öngyilkos lett. Kéri a párt, hogy *Syveton* neje ellen, férjgyilkosság büntette miatt indítsa meg az eljárást.

— **A Zion egylet közgyűlése.** Rendkívül népes közgyűlést tartott tegnap délután a debreceni Zion betegsegélyző egylet, mely a késő esti órákig elhúzódott. A múlt év végén járt ugyanis le az elnökség, a tisztikar és az egyleti orvosok mandátuma és a tegnapi közgyűlés volt hivatva az új

tisztikart megválasztani. A közgyűlést az izraelita hitközség tanácstermében ifj. *Svarecz* Vilmos elnök délután 3 órakor nyitotta meg. Legelőször felolvasták a betegsegélyző egylet évi zárszámadását. Ezt tudomásul vették és a felmentvényt megadták.

Következett *Dr. Fehér* Ferenc és társai indítványa, mely szerint *Dr. Bakonyi* Samu országgyűlési képviselő az egylet tiszteletbeli tagjává választassék. A közgyűlés egyhangulag hozzájárult az indítványhoz. Ezután a választmány néhány tagnak az alapszabályok 45. §-ának módosítására vonatkozó indítványát terjesztette elő, avval a javaslattal, hogy az ne tüzessék ki a napirendre. A vonatkozó szakasz úgy szól, hogy amely egyleti orvost a közgyűlés háromszor egymásután megválaszt, örökös orvosa marad a betegsegélyző pénztárnak. Ezt a szakaszt akarták az indítványozók végkép töröltetni. Ifj. *Svare* Vilmos erre kijelentte, hogy ha tárgyalják is az indítványt, annak visszaható ereje nem lehet. Erre kitört a zaj olyannyira, hogy az elnök kénytelen volt a közgyűlést felfüggeszteni. Mikor újból megnyitották a gyűlést és elült a zaj, az elnök szavazás alá bocsátotta a kérdést, vajjon tárgyalassék-e az indítvány vagy sem? A közgyűlés szótöbbséggel elvetette az indítványt. Azután megalakították a szavazatszedő bizottságokat s megkezdődtek a szavazások. Az eredmény a következő: Elnök ifj. *Svarecz* Vilmos lett. Alelnök *Hochfelder* József, Pénztárnok *Lusztig* Dezső. Ellenőr *Schwartz* M. L. Elöljárósági tagok *Fenyő* Sándor, *Hoffmann* Sándor, *Stern* József. Beteg felügyelők *Rosenberg* Simon, *Steier* Gyula, *Glück* Adolf, *Weisz* József. Orvosok *Dr. Rózsa* Mór, *Dr. Kenyeres* Elek, *Dr. Burger* Péter lettek megválasztva.

— **Ifjusági gyülekezet.** Tegnap délelőt tartotta meg újabb összejövetelét az Ifjusági gyülekezet a kollégium énektermében. Szép imák, felolvasás, beszéd és szavaltat nemesítette a jelenlevő ifjuság vallásos érzését. Egyben *S. Szabó* József, a gyülekezet buzgó, tevékeny felügyelő tanára értesítette a tagokat, hogy a gyülekezet a Keresztény világszövetségnek tagja lett *Szilassy* Aladár kuriai bíró, e szövetség budapesti elnöke felhívására.

— **Jelenet a harcmezőn.** A „*Gil Blas*” meséli a következő történetet: Varsó ostrománál történt, hogy *Paskievits* herceg, az ostromvezető tábornok, kiadta a parancsot, hogy az erődítések egy olyan pontját, mely a legerősebb ellentállást fejtí ki, mozsár-lövegekkel kell elárasztani. A tábornok türelmetlenül leste a lövegek hatását, de a hatás csak nem akart bekövetkezni. Bizonyára a lövegek nem voltak jól irányítva. A tábornok sarkantyuba kapta lovát és vad indián módjára vágatott fel arra a magaslatra, melyen a kérdéses üteg fel volt állítva:

— Melyik számár vezetí ezt az üteget? — kérdezte:

— Én — jelentkezett egy kapitány.

— Kapitány ur, én önt le fogom esukatni, maga nem ért a dolgához; hisz a gránátjainak nincs semmi hatása.

— Nincsen, — felelte a kapitány, — de ez annak a következménye, hogy olyan gránátokat kap-tam, melyek nem robbannak szét.

— Valami okosabb mentséget talál u ki, ke-rem! Ilyen kifogásokkal engem nem fog elámitani-át fogom adni önt a haditörvényszéknek.

A kapitány nem felelt egy szót sem. Csendesen kezébe vett egy gránátot és a tenyerére fektette; aztán elővett egy szál gyujtót, meggyujtotta a löveg kanóczát és teljes hidegvérrel e szavakkal lépett a herceg elé:

— Tessék meggyőződni szavam valóságáról, tábornok ur!

Paskievits nem ijesztette meg a veszedelmes-játék. Karjait összekulcsolta és szó nélkül várta, hogy mi fog történni. Köröskörül mindenki halálos csendben leste őket. A két férfi hangtalanul állott egymással szemben és leste, hogy mikor ég végig a gránát gyujtószinórja. Végre megérkezett a pillá-

zat, melytől a két ember élete és halála függött. A gránát nem robbant fel.

— Igaza van — szól Paskovits, köszönt és tovább lovagolt.

— **A Nap foltjai.** Meteor jelenti: Jelenleg egy nagy folt van a Napon, amely sötét üvegen keresztül szabad szemmel is látható, mint egy fekete pont a Nap fényes felületén. Ha a fekete vagy sötét üveget egy színházi láteső szemlencséje elébe tesszük, vagy szemünkre fekete szemüveget téve nézzük a látesőn keresztül a Napot, az egész óriási foltot láthatjuk, ekkor azonban már nem egységesek, hanem szétszórtak, ahol egy tömör mag körül egy egész serege e foltoknak sorakozik s ez okozza a tavaszi időt. 5-ike körül újra foltok várhatók, ezek azonban hideg jellegűek. A most látható napfolt úgy néz ki a Nap fényes tányérján, mint égő kotlóstyuk az ő csirkéivel, mivel van egy középnagy folt. 7-8-szor nagyobb mint Földünk és számtalan apró, melyek közt sok van, amelyek egyszer, kétszer-háromszor is nagyobbak Földünkénél. Az egész nap hozzánk fordult felülete 80 ilyen foltal egészen tedve volna, amely jelenleg egy olyan felületet foglal el, mely 150-szer nagyobb, mint a Föld egész felülete, ez pedig 511 millió négyszög kilométer, tehát azon terület, ahol a folt szétszórtva van, 76,650 millió négyszögkilométer. Ha a folt valami erőhatás útján mozogni kezd vagyis szétszóródik, vagy tömörül, nagy változásokat okozhat légkörünkbe, Január 29-én jött hozzánk s február 10-11-én távozik tőlünk. A 4-5-én vagy e körül szintén nagy változásokat várhatunk.

— **A cigánysor rendezése.** Debrecen város legrendetlenebb hely az Apaffi-utcai cigánysor. Ezt akarja rendezni a városi tanács. Míg a tárgyalások sikerre vezetnek, a városi tanács által már régen elrendelt ideiglenes rendezést és az utca tisztántartását hajtsa végre haladéktalanul.

— **Borjuhusárulás.** A tanács bizonyos megszorításokkal megengedte a borjuhusáruló asszonyoknak a borjuhusnak mérték nélkül való árulását. Szentessy János a tanács határozatát megfelelőbbé. A felebbezést a tanács felküldte a kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez.

— **Öngyilkosság a fürdőben.** Tegnap délután a Telegdi-fürdőben felakasztotta magát egy 20 éves fiatal ember és mire a fürdő személyzete észrevette meghalt. Orosz Gyula 20 éves helybeli születésű képügnök a Bilkey és Ováry eég alkalmazottja, tegnap délután 3 órakor ment be a Telegdi-fürdőbe. Vigan fütyörészve lépett a medencébe, úgy hogy a fürdő alkalmazottaknak fel se tűnt. Már 6 óra felé üres volt a fürdő, csupán egy öltöző fülke volt elfoglalva, de a vendég nem sehol sem mutatkozott. Ekkor keresésére indultak és megtalálták Orosz Gyulát egy zuhanyon függve, holtan. Azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnau Nagy Imre ügyeletes polgári biztos megjelent Dr. Varga Emil hatósági orvossal a helyszínen és az esetről jegyzőkönyvet vettek fel. A rendőrbiztos megmotozta az öngyilkos ruháját, abban egy levelet talált, melyben a Homokkertben lakó szüleitől bucsuzik az öngyilkos fiatal ember. Bocsánatát kéri szüleinek — elkeltett dob-nom az életemet — írja — mert kifogyott már az erőm. Holttestét a kórházba szállították.

— **Verekedés egy függetlenségi körben.** A csapókeret függetlenségi polgársága e hó 4-én este az ottana elemi iskolában mulatságot rendezett. A táncestélyen nagy számmal jelent meg a polgárság és javában folyt a vig mulatozás, mikor Székely István kereskedő, Bartha István közműves és Gombos Mihály lakatos mesterek valami iddogolás közben összekülönböztek, aminek a vége az lett, hogy elkezdtek egymást ütni, és hatalmas botrányt rendeztek. Csak a vigalmi bizottság elnökének és a megjelenő esendőröknek tapintatos eljárása akadályozta meg, hogy a verekedés véres kimenetelű nem lett.

— **Jelmezestély a Koronában.** A Korona vendéglő tánctermében tegnap este Schaff János jól sikerült álarcos bált rendezett, melyen a legrutabb álarcok között dijakat osztottak szét. A bálterem csakugy nyüzsgött a mulató ifjuságtól. — A zenét Benczi Károly szolgáltatta. A kitünően sikerült mulatság a hajnali órákban ért véget.

— **Patterson püspök és a vigécz.** Egy amerikai újságban érdekes anekdotát olvasunk Patterson püspökről. A püspök egyszer egy kereskedelmi utazóval utazott együtt, aki commis voyageur-nek s konkurensének hitte. s ezért így szólt hozzá:

— Ön bizonyára egy nagyobb ezég képviselője?

— A legnagyobb a világon — felelt a püspök.

— Hogy hívják a ezéget?

— Lord and Church-nek. (Ur és egyház.)

— Sose hallottam a híret! — álmélkodott a vigécz. — Fióküzletei is vannak?

— Az egész világon? — tréfálódzott Patterson.

— Furesa, furesa! — szólt a kíváncsi utazó, a ki azt hitte, hogy társa „kisebb ezékekben utazik”.

— Czipőt és eszimat árul? — kérde azután.

— Azt nem!

— Kalapot és sapkát?

— Azt sem.

— Tehát újfajta divatczikkeket.

— Ellenkezöleg. Régi igazságokat.

— **Az iparos Kör bálja.** Tegnap este tartotta meg az Iparos Kör évi szokásos táncvigalmát, mely a farsang egyik legsikerültebb mulatsága volt. A mulatságból az elmúlt esztendőkhöz hiven ezuttal is kivette részét a fiatalság. Az Arany Bika tágas díszterme szorongásig megtelt mulatni vágyó rózsás arcú kedves ifju hölgyekkel és ifjakal és a táncoló párok Kiss Béla jóhírű zenekara mellett csapongó jókedvvel vigan járták a táncot kivilágos kiviradtig.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő irakratban

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Febr. 6. hétfő: Szlavijanszka orosz daltársulata.

Febr. 7. kedd: Szlavijanszka orosz daltársulata.

Febr. 8. szerda: Heidelbergi diákélet, színmű.

Febr. 9. csütörtök: Einémult harangok, színmű.

Febr. 10. péntek: Gerolsteini nagy hercegnő, daltétel.

Febr. 11. szombat: János vitéz, daltétel.

Feb. 12. vasárnap: d. u. Tavasz, daltétel; este.

Csiky László ünneplésével Wallenstein halála. Előszór.

* **Elnémult harangok.** Malonyay Dezső, a nyugoti előkelőség, finomság és művészi esiszoltság hivatott képviselője szövetkezett Rákosi Viktorral a kuruc vérű, tüzes, színmagyar lelkű íróval és együtt megírták Rákosi ismert regényéből az *Elnémult harangok*-at. Hatásos, nemzeti szellem lázától lobogó színjáték ez. Tüzes esőva, melyet a magyar nembánomság és kö-

zömbösség kazlára vetnek az írók, hogy e láng fényénél a legridegebb szívű magyar is tisztán láthassa, mekkora veszedelemben forog az erdélyrészi gyűlölködő oláhok közzé ékelt maroknyi magyarság. A hazafias hévtől duzzadó színjátékot a debreceni szintársulat a töle megszokott korlátolt művészi esz-közökkel mutatta be vasárnap este. Művezetés hozzáértő rendezésnincs, így eshetik meg, hogy a játszó színészek értelmetlenebb része kiabál, ugrál, a maga egyéni előnyöskéit fitogtatja, a nélkül, hogy csak sejtene is, mi történik körülötte. Az *Elnémult harangok* érdemes íróival szemben vaskos tiszteletlenség a színjáték egy egyik kedves szerepét az énekes személyzet kölesönként leggyaralóbb tagjára bizza, a kinek még arról sincs fogalma, hogyan kell magyarul jól beszélni, hangsúlyozni, a szót értelmesen kiejteni. A vegyes értékű előadás keretéből kiemelkedtek: Arday Ida, Csiky László és Faragó Ödön nemes, művészi játékkal. A színjáték egyben erősen hatott. Az első és második felvonás után zajosan kihívták a szerzőket.

TÁVIRATOK.

Kihallgatás a trónörökösnél

Bécs, febr. 5. Ferenc Ferdinánd főherceg ma az általános kihallgatások alkalmával többek között Khuen Héderváry grófot, ő felsége személye körüli miniszterét is fogadta

Az orosz forrongás.

Lodz, febr. 5. Tegnap az utolsó zavargásoknak 9, ma pedig 6 áldozatát temették el. A temetőben ismételten megütközött a tömeg a katonasággal. Ketten elesetek, 15-en megsebesültek. Egy rendőr megölt egy zsidó fiút, aki egy utcai hirdetményt letépett, ugyszintén egy munkást.

Varsó, febr. 5. A Varsánszki Nevnik hosszabb cikkben kifejti, hogy a tények azt bizonyították, hogy a sztrájkot kívülről hurcolták be. A munkások megcsalt áldozatai a bujtogatóknak, kiknek céljuk volt a zavart gerjeszteni eltűntek. — Varsóban hír szerint visszatér az élet a rendes kerékvágásba.

Kazán, február 5. A helyettes kormányzó hirdetményt bocsát ki, melyben azt mondja, hogy Kazán és vidékének munkásai a bujtogatók behatása és fenyegetései következtében sztrájkolnak. Erélyes intézkedés történt a munkásoknak a rendezavarókkal szemben való megvédelmezésére, úgy hogy a munkábaállóknek nem kell aggódniok biztonságuk miatt. Egy másik hirdetmény felszólítja a közönséget, hogy tartézkodjék az utcai csoportosulásoktól.

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár

Menyasszonyi kelengye
Vászon — szőnyeg,
Férfi- és női-fehérnemű,
Női divatárak.
Határozott árak.

Remekírók Képes Könyvtára

KIADJA A LAMPEL R.-FÉLE (WODIANER F. és FIAI) os. és kir. udvari könyvkereskedés BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 21.

Az első gyűjtemény a magyar könyvpiacra, a mely egyöntetű díszes könyvtári kiadásban felöleli egy magyar remekírók, valamint a világirodalom klasszikusainak színét javát. Minden kötetet a szerző arcképe és kiváló magyar és külföldi művészek illusztrációi díszítenek. A remekművek teljes megértését életrajzi bevezetések, jegyzetek és magyarázatok segítik elő.

A BEVEZETÉSEK SZERZŐI:

Andrányi Emil	Junius (Z. Kiss B.)
Alexander B.	Kossuth Ferenc
Aschmus Zoltán	Négyessy László
Angyal Dávid	Palágyi Menyhért
Báscsai József	Radó Antal
Balassa József	Rákosi Jenő
Beöthy Zoltán	Riedl Frigyes
Dóczi Lajos	Szász Károly
Endrődi Sándor	Váczy János
Ferencai Zoltán	Váradi Antal
Harasztli Gyula	
Hegedűs István	
Ilevesi Sándor	

hídecs még sok díszes név fog csatlakozni.

A magyar és a világirodalom kincsesháza.

SZERKESZTI:

RADÓ ANTAL

Az egyes kötetek mind egyforma alakban, szép és tiszta nyomással egyöntetű, tiszteres színnyomatu díszes be-kötési táblában jelennek meg, rajta az illető író arany-domborművü arc-zképével.

A könyvszekrénynek, a legékeőbb szalonban és az egyszerű polgári otthonban egyaránt, e gyűjtemény nemesak tartalmánál, hanem külsejénél fogva is feltűnő ékessége lesz.

A magyar remekírókat illusztrálják:

Bihari Sándor	Neogrády Antal
Garay Ákos	Réthy Lajos
Gergely Imre	Telegdy László
Hegedűs László	Tull Ödön
Zichy Mihály és mások.	

A külföldi remekírókat kiváló külföldi illusztrátorok képei ékesítik.

A gyűjtemény 50 kötet.

Megjelent már a következő hét kötet:

- I-II. Petőfi összes költeményei. Bevezette Ferencai Zoltán.
- III-IV. Kisfaludy Sándor összes költeményei. Bevezette Junius.
- V. Shakspeare remekei I. Bevezette Alexander Bernát.
- VI. Molière remekei I. Bevezette Harasztli Gyula.
- VII. Tóth Kálmán válog. költeményei. Bevezette Endrődi S.

RÖVID IDŐKÖZÖKBEN KÖVETKEZNEK:

(A kiadóknak fenntartja az esetleges változtatás jogát.)

VIII. *Herzog János*: Munkái.
IX. *Schiller Frigyes*: Költeményei. Ford. Dóczi Lajos.
X. *Madách Imre*: Az ember tragédiája és egyéb munkái.
XI. *Kossuth Lajos*: Válogatott Munkái. Saját alá rendezte Kossuth Ferenc.
XII. *Homerosz*: *Iliász*. Ford. Kemény (Kempf) József.
XIII. *Tóth Ede*: Válogatott Munkái.
XIV. *Shakspeare*: Remekei. II.
XV-XVI. *Kisfaludy Károly*: Válogatott Munkái.
XVII. *Remizsky Gyula*: Munkái.
XVIII. *Heine*: A Daitok Könyve. Ford. Endrődi Sándor.
— *Tegner*: A Prithjof-monda.
XIX-XX. *Schopenhauer István*: *Étel*. Világ.

XXI. *Radványi Ferenc*: Válogatott Munkái.
XXII. *Goethe*: Válogatott Költeményei. Ford. Dóczi Lajos.
XXIII. *Kölcsey Ferenc*: Válogatott Munkái.
XXIV. *Molière*: Remekei. II.
XXV. *Zichy Mihály*: Munkái.
XXVI. *A Régi Magyar Költészet*. (XVI. és XVII. század.) *Balassa Bálint*. — *Tóth Sebastyén*. — *A Kurucz Költészet*. — *Gyöngyösi István*.
XXVII. *A Régi Magyar Költészet*. (XVIII. század és XIX. század eleje.) *Földes Ferenc*. — *Virág Benedek*. — *Goedényi József*.
XXVIII. *A Nibelung Ének*. Ford. Szász Károly.

XXXIX. *Garay János*: Válogatott Munkái.
XXX. *Fáy Péter*: Válogatott Munkái.
XXXI. *Shakspeare*: Remekei. III.
XXXII. *Firdausi*: A Sahnáméból. Ford. Radó Antal.
XXXIII-XXXV. *Vörösmarty Mihály*: Munkái.
XXXVI-XXXVII. *Byron*: Don Juan. Ford. Altrányi Emil.
XXXVIII. *Homerosz*: Az Odyssea. Ford. Kemény (Kempf) József.
XXXIX. *Coconoi*: Válogatott Munkái.
XL. *Leopardi*: Összes Költeményei. Ford. Radó Antal.
— *Musset*: Válogatott Költeményei. Ford. Radó Antal.
XLI. *Goethe*: *Faust*. Ford. Dóczi Lajos.

XLII. *Mikes Kelemen*: Törökország levelei.
XLIII. *Shakspeare*: Remekei. IV.
XLIV. *Aischylos, Sophocles, Euripides*: Válogatott Munkái. Ford. Váradi Antal, Zilahy Károly, Kemény (Kempf) József és Radó Antal.
XLV. *Deák Ferenc* munkái.
XLVI. *Katona József*: Válog. Munkái.
XLVII. *Virgiliusz*: *Aeneis*. Ford. Baróti Sebastyén. A fordítást javította Radó Antal.
XLVIII-XLIX. *A Magyar Népköltészet Kincsesháza*.
L. *Bajza József*: Válog. Művei.
* A csillaggal jelzett írók abban az immár közeli időpontban fognak megjelenni, a mikor a törvény szerint közkincsé válnak.

A Remekírók Képes Könyvtára a következő kiadásokban kerül forgalomba:

- Az 50 kötet ára füzve 200 korona.
- Az 50 kötet ára vászon díszkötésben, többszörös színnyomatu, az írók doubor-nyomán arczképével 250 korona.
- Az 50 kötet ára amatőr felebrkötésben 600 korona.

Ugy a füzött, mint a kötött kiadás 3 koronás, az amatőrkiadás 10 koronás havi részletek mellett kapható. Az első részlet kifizetése után a gyűjteményből a folyó 1901. év végeig a már megjelent első hét kötet szállítatik. Az első hét kötet tehát már az évben birtokában lesz a megrendelőnek. A sorozat többi kötetei sorrendben szállítanak a pontosan betartott havi részletekkel szemben, évente legalább hat kötet.

A megrendelési feltételekből kiténik, hogy a kiadó-czég valóban azt tartotta első sorban szem előtt, hogy e nagyszabású gyűjtemény, a magyar és a világirodalom kincsesháza, a legszerűbb viszonyok között élők otthonát is ékesíthesse. Napi 10 fillér megtakarítással oly kincset szerezhet bárki magának, a mely értékét változatlanul megőrzi nemzedékeken keresztül, s apáról fiúra közvetíti a világ szellemóriásainak páratlan hagyatékát.

Szükségkéj a rendelőjegyet bármely könyvkereskedés címére kitölteni és a könyvkereskedésnek megküldeni.

MEGRENDELŐ-JEGY

.....könyvkereskedő urnak

Ezennel megrendelem a Remekírók Képes Könyvtára I. sorozatát 50 kötet. Lempel Róbert (Wodianer F. és Fiai) kiadása. Ara remek díszkötésben 250 kor. Évente 6 kötet jelenik meg.

A részletek a szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Önnek fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetében a folyótagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartandók; a lejárt s le nem fizetett részletek Önnek jogában áll portóköltéség hozzászámítása mellett postai megbízással beszédni, melynek be nem váltása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a rendelés vételára esedékesé válik. A megrendelés vissza nem vonható.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem és ezek alapján ezennel megrendelem a fentnevezett munkát 250 kor. vételáráért, fizetendő 3 koronás havi részletekben és kérem az első hét kötet megküldését. Az első részlet utánveendő.

Külön kikötés:

Lakhely és kelet:

Név:

Állás:

Tessék olvashatóan aláírni.

Az illetéki díjjegyzék 50. tétele értelmében bélyegmentes.